Valtuustoaloite 2026 / Hallintosääntömuutos: nuorisovaltuuston läsnäolo- ja puheoikeus kunnanhallituksessa

Khall 24.11.2026
269/00.01.01.00/2026

Eurajoen nuorisovaltuusto esittää valtuustoaloitteessaan, että kunnan hallintosääntöä muutetaan siten, että nuorisovaltuusto voisi nimetä kunnanhallitukseen edustajansa, jolla olisi läsnäolo- ja puheoikeus lukuun ottamatta salassa pidettäviä asioita.

Kuntalain 26 §:n mukaan nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä muun muassa lasten ja nuorten hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen ja liikkumiseen sekä muissa lasten ja nuorten kannalta merkittävissä asioissa. Eurajoen kunnan hallintosäännössä nuorisovaltuustolla on osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet. Nuorisovaltuusto voi nimetä edustajansa valtuuston kokouksiin sekä sivistys-, tekniseen, hyvinvointi- ja kuntakehityslautakuntaan ja ympäristölautakuntaan. Edustajilla on näissä toimielimissä läsnäolo- ja puheoikeus hallintosäännössä määrätyin rajoituksin. Lisäksi nuorisovaltuustolla on ollut edustus hyvinvointi- ja liikenneturvallisuustyöryhmissä.

Nuorisovaltuuston pysyvää edustusta kunnanhallituksessa on käsitelty kunnanhallituksessa 11.2.2025 § 17. Kunnanhallitus päätti tuolloin, ettei nuorisovaltuuston edustajalle myönnetä pysyvää läsnäolo-oikeutta kunnanhallituksen kokouksiin. Samalla kunnanhallitus linjasi, että nuorisovaltuustoa kuullaan ja sen edustajalle voidaan tarpeen mukaan myöntää läsnäolo- ja puheoikeus yksittäisissä lapsia ja nuoria koskevissa asioissa.

Kunnanhallituksen tehtäväkenttä on laaja. Se vastaa kunnan hallinnon ja toiminnan yhteensovittamisesta sekä käsittelee muun muassa kunnan talouteen, henkilöstöön, konserniohjaukseen ja muuhun yleiseen valmisteluun liittyviä asioita. Kaikki kunnanhallituksessa käsiteltävät asiat eivät siten ole sellaisia, joissa nuorisovaltuuston pysyvä läsnäolo olisi nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumisen kannalta välttämätöntä.

Kunta pitää tärkeänä nuorten aitojen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien jatkuvaa kehittämistä. Kuntalain 26 § ei kuitenkaan itsessään edellytä nuorisovaltuuston edustajalle pysyvää läsnäolo- ja puheoikeutta kunnanhallituksessa. Nuorten vaikuttamismahdollisuudet voidaan järjestää myös muilla tavoilla. Eurajoella tätä toteutetaan erityisesti nuorisovaltuuston lautakunta- ja valtuustoedustuksen, kuulemisten, lausuntojen ja aloitteiden sekä tarvittaessa kunnanhallituksessa tapahtuvan kuulemisen kautta. Nuorisovaltuuston edustajien osallistuminen lautakuntien toimintaan mahdollistaa nuorten näkemysten esille tuomisen jo asioiden valmisteluvaiheessa. Nuorisovaltuusto voi lisäksi ottaa oma-

aloitteisesti kantaa lasten ja nuorten kannalta merkittäviin asioihin sekä tehdä esityksiä kunnan toimielimille.
Hallintosääntö mahdollistaa myös sen, että toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta sekä asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Näin nuorisovaltuuston edustaja voidaan kutsua kunnanhallituksen kokoukseen silloin, kun käsiteltävällä asialla on erityistä merkitystä lapsille ja nuorille.

Lisätiedot:
kunnanjohtaja
Vesa Lakaniemi
p. 044 431 2692
vesa.lakaniemi@eurajoki.fi

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää, ettei aloite anna aihetta muuttaa hallintosääntöä nuorisovaltuuston pysyvän kunnanhallitusedustuksen osalta. Nuorisovaltuustoa kuullaan sekä heidän edustajalleen voidaan myöntää tarpeen mukaan läsnäolo- ja puheoikeus kunnanhallituksen kokoukseen lapsia ja nuoria koskevissa yksittäisissä asioissa.

Päätös
